

Arxiu 16 **PRÀCTIQUES RESTAURATIVES: ELS CERCLES DE DIÀLEG**

Les **pràctiques restauratives** tenen el seu origen en la justícia restaurativa. Ofereixen eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte en diferents àmbits (familiar, educatiu, social, laboral, judicial i comunitari) per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions. *(Per saber-ne més, vegeu arxiu 28 [Pràctiques restauratives: cercles restauratius](#))*

Les pràctiques restauratives es fonamenten en el fet que les persones poden fer canvis positius si es compta amb elles, és a dir, quan les coses es fan amb ells i no a ells o per ells. Si traslladem aquestes pràctiques al centre i a l'aula, poden ser una bona alternativa en què l'alumnat s'implica en la gestió dels seus conflictes.

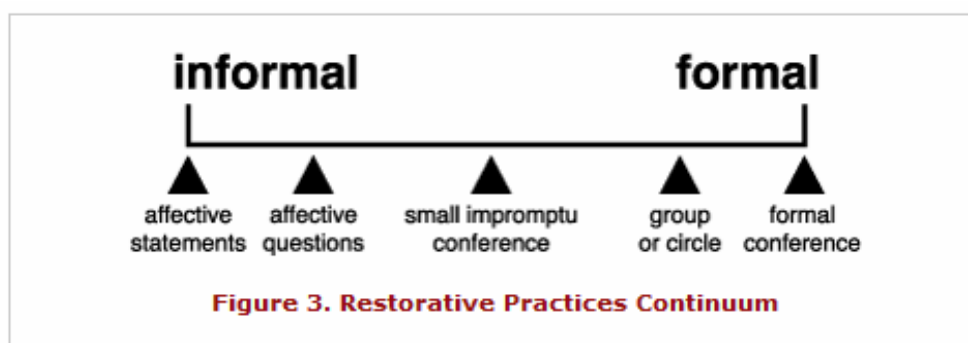
Les pràctiques restauratives frenen els comportaments negatius de manera més efectiva que un sistema basat només en sancions i càstigs ja que:

- Es dóna veu a la persona perjudicada.
- Participa en la resolució conjunta de problemes.
- Se centren en el dany causat (no en la persona).
- Millora la responsabilitat i la confiança.
- Reconeix que les relacions són fonamentals per a la construcció de la comunitat.
- Construeix sistemes que aborden la mala conducta i el dany de manera que s'enforteixen les relacions ja que cadascú assumeix les seves responsabilitats i es compromet en la restauració de les relacions.
- Augmenta la implicació personal en la resolució del conflicte i el nivell de satisfacció de les persones implicades.
- Redueixen considerablement la probabilitat de reincidència. La cohesió del grup i el sentiment de comunitat milloren la convivència.

Les **pràctiques restauratives** es poden aplicar en qualsevol grup de persones que vulguin millorar les seves relacions interpersonals, gestionar de forma dialogada i participativa els seus conflictes, crear un clima favorable a la convivència i reforçar valors fonamentals com són:

- la igualtat de tots els integrants del grup
- l'oportunitat d'escoltar i de ser escoltat
- la seguretat i confiança en sentir-se exposat i protegit alhora
- la responsabilitat compartida de la gestió del conflicte
- la propietat col·lectiva del resultat
- la restauració de la convivència mitjançant el restabliment de les connexions afectives

Hi ha diferents pràctiques restauratives, des de les més informals, com l'expressió afectiva i la conversa restaurativa, a les més formals, com és el cas dels cercles restauratius, passant pels cercles de diàleg. Les primeres permeten i potencien el desenvolupament de les habilitats socials i emocionals, ajuden a integrar els principis i el llenguatge restauratiu bàsic, i possibiliten integrar-les en la vida quotidiana, fent comunitat. La cohesió del grup que es promou amb les pràctiques restauratives evita el 80% dels conflictes¹. Només en situacions excepcionals caldrà posar en pràctica un cercle restauratiu (*per a més informació sobre els cercles restauratius, vegeu l'arxiu 28 [Pràctiques restauratives: cercles restauratius](#)*).

Els **cercles de diàleg** són una pràctica bàsica per dialogar de forma restaurativa i crear comunitat. Podem fer diferents cercles de diàlegs segons quin sigui l'objectiu.

¹ [Pràctiques restauratives: fer comunitat i restaurar relacions](#). V Jornades cultura de mediació. Vicenç Rul-lan.

Així, per exemple:

- A l'entrada i la sortida: *Com estàs avui? Què has après avui?*
- “Per fer grup” (coneixement, expressió de sentiments, cohesió). *Què has fet aquest cap de setmana? Com et sents? Què t'agradaria que féssim junts?*
- Per establir les normes d'aula: *Quines coses afavoreixen que aprenguem millor?*
- Per treballar proactivament: *Com volem que sigui la propera sortida? Com volem que sigui l'estona d'esbarjo?*
- Per proposar fites: *Què ens proposem aquesta setmana perquè les coses ens vagin millor?*
- Per tractar temes del currículum de les matèries: *Què volem aprendre de... o què hem après de...?*
- Per gestionar petits conflictes: *Què ha passat? Què estaves pensant en aquell moment?*

En un cercle de diàleg tothom s'asseu en cercle i se segueixen les normes bàsiques: hi ha un objecte que va passant entre els participants, només parla qui té l'objecte, els que no parlen escolten amb respecte i esperen el seu torn. Si algú no vol parlar quan li arriba l'objecte, pot “passar”.

Tots participen en un pla d'igualtat de manera que:

- Es fomenta la participació.
- S'assumeixen responsabilitats.
- Es construeixen relacions.
- Es fomenta l'empatia.
- Es potencia l'autoconfiança i la confiança en els altres.
- Es comparteixen experiències.
- Es crea un escenari segur.
- Contribueix als processos d'aprenentatge a través de la millora del clima de convivència.

Per a més informació:

[WHAT IS RESTORATIVE PRACTICES?](#) International Institute Restorative Practices